

*Langlopende Handelsovereenkomst
Benelux-Tsjechoslowakije;
's-Gravenhage, 6 april 1972*

BRIEF VAN DE MINISTER VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

Nr. 1

's-Gravenhage, 12 januari 1973.

**Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
ontvangen: 23 januari 1973.**

**De wens, dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke
goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onder-
worpen, kan door of namens de Kamer of door ten
minste dertig leden der Kamer of door de Gevolmachtigd
Minister van Suriname onderscheidenlijk de Neder-
landse Antillen te kennen worden gegeven uiterlijk op
22 februari 1973.**

Ter voldoening aan het bepaalde in het tweede lid van artikel 60 en onder verwijzing naar het derde lid van artikel 61 van de Grondwet, alsook naar het eerste lid van artikel 24 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u hierbij de Franse tekst en de vertaling in het Nederlands over te leggen van de op 6 april 1972 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Langlopende Handelsovereenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en het Groothertogdom Luxemburg, enerzijds, en de Tsjechoslowaakse Socialistische Republiek, anderszijds, met Protocol en Bijlagen (*Trb.* 1972, 132).

Een toelichtende nota bij deze overeenkomst gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt voor het gehele Koninkrijk gevraagd.

Aan de Gouverneurs van Suriname en de Nederlandse Antillen is verzocht hogergenoemde stukken op 23 januari 1973 over te leggen aan de Staten van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen.

De Gevolmachtigde Ministers van Suriname en van de Nederlandse Antillen zijn van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
N. SCHMELZER.

TOELICHTENDE NOTA

Van 6 tot 31 januari 1972 zijn te Praag tussen een Benelux-delegatie en een Tsjechoslowaakse delegatie handelsbesprekingen gevoerd ten einde voor de periode van 1 januari 1972 tot en met 31 december 1974 een nieuwe handelsovereenkomst op te stellen ter vervanging van de oude d.d. 15 november 1967 (laatstelijk *Trb.* 1970, 36).

De onderhavige op 6 april 1972 te 's-Gravenhage tot stand gekomen overeenkomst (*Trb.* 1972, 132) wijkt af van die van 15 november 1967 en verschilt, evenals de op 25 november 1971 tussen de Benelux-landen en Polen tot stand gekomen handelsovereenkomst (*Trb.* 1972, 2), van de door Benelux met de overige Oosteuropese landen gesloten handelsovereenkomsten ¹⁾; dit hangt samen met het feit dat Tsjechoslowakije thans tot uitdrukking heeft willen laten komen Partij te zijn

¹⁾ Vide met name de parlementaire stukken betreffende de Langlopende Handelsovereenkomst met Roemenië d.d. 3 oktober 1968, waarin uitvoerig is ingegaan op de Benelux-handelspolitiek ten opzichte van de Oosteuropese landen (*Bijl. Hand.* II 69/70 en 70/71 - 10 370 (R 713), *Hand.* II 70/71, blz. 3191-3195; *Bijl. Hand.* I 70/71 - 10 370 (R 713) (189, 189a), *Hand.* I 70/71, blz. 1057-1058; *Stb.* 1971, 311).

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

bij de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel (*Trb.* 1966, 1). In de préambule en artikel I van de Overeenkomst is voornoemde Algemene overeenkomst derhalve uitdrukkelijk genoemd.

Artikel I bepaalt dat partijen bij de uitvoering van de overeenkomst zich zullen laten leiden door de regels van de bovengenoemde Algemene overeenkomst; de Benelux behoudt mitsdien de mogelijkheid nog afwijkende maatregelen ten opzichte van Tsjechoslowakije te nemen. In een brief van de voorzitter van de Benelux-onderhandelingsdelegatie aan de Tsjechoslowaakse delegatievoorzitter (*Trb.* 1972, 132, rubriek J, briefnr. III) is bijvoorbeeld een beperking aangelegd, aangezien de Benelux de Tsjechoslowaakse wens tot volledige afschaffing van zijn systeem van invoervergunningen niet kon inwilligen. Met betrekking tot de invoerformaliteiten in de liberaliseerde sector is dan ook slechts verklaard dat de Beneluxlanden bereid zijn met welwillendheid te onderzoeken in welke mate het mogelijk zal zijn het invoervergunningstelsel af te schaffen. Dit houdt impliciet de mogelijkheid van de handhaving van het bestaande vergunningstelsel in.

Artikel II bepaalt dat de regeringen van de Beneluxlanden hun politiek van de liberalisering van de invoer zullen voortzetten met het oogmerk om binnen de looptijd van de overeenkomst tot afschaffing der nog bestaande kwantitatieve beperkingen te komen. Dit is analoog aan het met Polen overeengekomene. De nog bestaande kwantitatieve beperkingen zijn neergelegd in een bij de onderhavige overeenkomst gevoegde z.g. negatieve „lijst C” welke eenzijdig door de Benelux is vastgesteld. In een schriftelijke verklaring van de voorzitter van de Beneluxdelegatie (*Trb.* 1972, 132, rubriek J, blz. 35) is echter vastgesteld dat voortzetting van de liberaliseringspolitiek van de Benelux niet uitsluit dat ook na afloop van de overeenkomst nog een aantal restrictieve posten zullen kunnen worden gehandhaafd. Ook dit is een afwijking van de GATT-regels.

Artikel IV bepaalt, dat het handelsverkeer in het kader van loonveredelingscontracten op het gebied van invoervergunningen en douaneformaliteiten niet minder gunstig zal worden geregeld dan met betrekking tot derde landen.

Evenals de Polen vroegen de Tsjechoslowaken in de overeenkomst tevens op te nemen dat invoer van produkten in het kader van samenwerkingsactiviteiten, van loonveredelingscontracten en voor reëxport buiten de contingenten om zou worden toegelaten. De Benelux kon niet verder gaan dan te verklaren dat met welwillendheid zou worden nagegaan in hoeverre hieraan tegemoet kon worden gekomen, zoals ook tegenover Polen is geschied. Daar de Tsjechoslowaken aan de opnemng van een aldus geformuleerde bepaling in de overeenkomst geen waarde hechtten is deze laatste materie niet specifiek geregeld.

Artikel VII voorziet in de instelling van een gemengde commissie, die jaarlijks of eventueel vaker zal bijeenkomen en onder meer tot taak heeft alle problemen inzake de ontwikkeling van het handelsverkeer te onderzoeken en in het bijzonder onderhandelingen te voeren over de vaststelling van de in artikel VI genoemde jaarlijkse protocollen.

In *Artikel VIII* is in afwijking van artikel VIII van de vorige overeenkomst het internationale vervoer thans niet meer uitdrukkelijk genoemd. Van Tsjechoslowaakse zijde was oorspronkelijk op schrapping van het gehele artikel aangedrongen op grond van het argument dat deze materie naar Tsjechoslowaakse opvatting buiten een handelsovereenkomst dient te worden geregeld. De onderhavige bepaling is het resultaat van een op dit punt ten slotte bereikt compromis.

De in *Artikel IX* opgenomen regeling houdt een verwijzing in naar de op 15 juni 1959 te Praag tussen de Beneluxlanden en Tsjechoslowakije gesloten Betalingsovereenkomst (laatstelijk *Trb.* 1965, 194) volgens welke het betalingsverkeer zal plaatsvinden in de valuta behorend bij de convertibele guldens-respectievelijk Belgische franken-zone.

Ten aanzien van *Artikel XI* kan worden medegedeeld dat de regeringen van Suriname en de Nederlandse Antillen hebben te kennen gegeven medegelding van de overeenkomst voor hun landen op prijs te stellen.

De overeenkomst zal ingevolge *Artikel XII* in werking treden, na bekrachtiging of goedkeuring door alle partijen, met terugwerkende kracht tot 1 januari 1972. In afwachting van de inwerkingtreding zullen de bepalingen van de overeenkomst ingevolge tussen de delegatievoorzitters gewisselde brieven voorlopig worden toegepast. Zoals reeds hierboven is vermeld, expireert de overeenkomst eind 1974, waarmede is voldaan aan de ter zake door de Raad van de Europese Gemeenschappen gegeven richtlijn.

Bij de overige brieven, gevoegd bij de onderhavige overeenkomst, moge nog het volgende worden aangetekend.

De eerste briefwisseling (*Trb.* 1972, 132, rubriek J, nrs. I en II) betreft de verklaring van de voorzitter van de Tsjechoslowaakse delegatie dat contracten inzake goederen- of dienstenleveranties in het kader van de buitenlandse handel van Tsjechoslowaakse zijde door handelsorganisaties zullen kunnen worden aangegaan, die daarbij optreden als onafhankelijke rechtspersonen. Een daartoe strekkende bepaling was in artikel VI van de vorige overeenkomst opgenomen.

In een „prijzenbrief” (*Trb.* 1972, 132, rubriek J, nr. IV) wordt afgesproken dat het handelsverkeer tussen de Overeenkomstsluitende Partijen op basis van wereldmarktprijzen zal plaatsvinden. Bij ontbreken van wereldmarktprijzen zal dat verkeer geschieden op basis van de op de respectieve markten geldende prijzen.

De waarde van de goederenlijsten bij het Protocol 1972 bij de onderhavige overeenkomst geeft ten opzichte van 1969, toen voor het laatst lijsten werden vastgesteld, een verhoging voor 1972 te zien van f 35,4 mln. tot f 38,7 mln. voor de gecontingeerde invoer uit Tsjechoslowakije naar de Beneluxlanden (Lijst „A”) en van f 198 mln. tot f 217,5 mln. voor de totale uitvoer uit de Beneluxlanden naar Tsjechoslowakije (Lijst „B”).

Het handelsverkeer tussen de Beneluxlanden en Tsjechoslowakije over de laatste 7 jaar geeft het volgende beeld te zien:

	× f 1 mln.					
	Nederland		BLEU		Benelux	
	inv.	uitv.	inv.	uitv.	inv.	uitv. saldi
1965	101.2	55.7	74.6	82.3	175.8	138.0 —37.8
1966	102.7	70.5	63.7	79.2	166.4	149.7 —16.7
1967	96.1	76.6	55.4	57.7	151.5	134.3 —17.2
1968	97.3	107.0	54.6	75.4	151.9	182.4 +30.5
1969	116.8	108.2	65.5	65.4	182.3	173.6 — 8.7
1970	129.9	117.4	70.2	77.2	200.1	194.6 — 5.5
1971	150.9	147.7	79.7	84.1	230.6	231.8 + 1.2

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de invoer uit Tsjechoslowakije, ondanks de in 1967 van kracht geworden autonome invoerliberalisatie voor Tsjechoslowaakse produkten, aanvankelijk een daling te zien geeft; sedert 1969 is deze invoer weer sterk aangetrokken.

Als belangrijkste produkten voor de invoer uit Tsjechoslowakije over de periode 1965 tot en met 1971 kunnen in de landbouwsector genoemd worden mout, hop en vers en verduurzaamd fruit, in de industriële sector voornamelijk textielprodukten, houten produkten, minerale produkten, metalen en machines.

De belangrijkste uitvoerprodukten van Nederlandse kant zijn zaden, peulvruchten, machines, chemische produkten, textielprodukten, rubber, ertsen en papierwaren.

De Minister van Economische Zaken,
H. LANGMAN.

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
WESTERTERP.